

Schijnheiligheid kan mensenlevens verwoesten!

Koning Lodewijk de Veertiende, koning van Frankrijk in de 17e eeuw, had een hofprediker met de naam François Fenelon. Op een zondag kwam de koning met zijn gevolg naar de kapel, dat waren ze zo gewend, elke zondag. Maar op díe dag was er verder bijna niemand, terwijl normaal de hele kapel bomvol was. De koning vroeg aan Fenelon: 'Wat is hier aan de hand?' En wat zei François Fenelon? 'Ik heb bekend laten maken dat u hier vandaag afwezig zou zijn. Nu kunnen we zien wie hier normaal komt om God te dienen, en wie hier komt om de koning te behagen.'

Over schijnheiligheid gesproken! Schijnheiligheid is de zonde onder de oppervlakte.

En juist daarom is schijnheiligheid zo onverteerbaar, zo walgelig. Naar buiten toe vroom, van binnen verziekt.

Als er één reden is, waarom veel mensen de kerk de rug hebben toegekeerd, dan is het wel deze reden: 'Moet je kijken! Op zondag vooraan in de kerk, maar ondertussen...' Daarnet, in de verkenning, ging het nog om dingen die ook al een vervelende nasmaak geven, maar schijnheiligheid kan nog véél ingrijpender zijn. Schijnheiligheid kan trauma's veroorzaken. Laatst sprak ik een ouderling, van wie de predikant tieners heeft aangerand. Als je daar even over nadenkt... over de wonden die dat bij zulke tieners moet nalaten. En dan: een predikant! Zouden zij ooit nog vertrouwen kunnen hebben in christenen?

Zouden zij ooit nog met enthousiasme, vol geloof en overgave, God kunnen dienen in een kerkgemeenschap?

Schijnheiligheid bij christenen. Dat kan gaan om kleinere dingen, maar het kan ook gaan om dingen, waardoor mensenlevens worden verwoest.

Wat kun je daar nu over zeggen? Als dat nou een struikelblok is, om christen te worden, of als dat een reden is om af te haken van geloof en kerk, valt er dan tóch wat te zeggen? Kun je christen zijn, of worden, ook al wéét je van de schijnheiligheid die er ook is?

Vanmiddag wil ik vijf dingen in uw midden leggen. Een handvol gedachten bij deze vragen.

1. Laat je door mensen nooit afhouden van God Zelf

Het eerste punt is dit. Geloven is vóór alles een relatie met God Zelf. Het gaat in de éérste plaats om God. Mensen kunnen je soms verschrikkelijk in de weg staan, maar het is echt zónde als je daardoor niet bij God kunt

uitkomen. Als u geconfronteerd bent met schijnheiligheid, als jij daar tegenaan gelopen bent, dan kan ik me héél goed voorstellen dat je je buik vol hebt van geloof, en kerk en Bijbel. En tóch blijft staan, dat God trouw is, hoe ontrouw ménsen ook zijn. Toch blijft staan, dat God goed is, hoe slecht mensen ook zijn, dat Hij volmaakt is, ook al zijn mensen onvolmaakt.

In het verhaal van Jezus staat de Farizeeër schijnheilig te bidden: 'O Heer, dank U wel dat ik zo goed ben!'

Dank U wel dat ik niet zo slecht ben als die tollenaar daar.'

En eerlijk is eerlijk: tollenaars wáren slecht. Ze heulden met de vijand, met de Romeinen, puur en alleen om het geld. Ze vroegen van hun eigen Joodse volkgenoten veel meer belasting dan eigenlijk de bedoeling was, en wat ze extra afpersten, verdween in hun eigen zak. Ze warén ook slecht, maar wat een schijnheiligheid, als je als Farizeeër vervolgens wel bidt: 'O Heer, dank U wel dat ik anders ben, dat ik goed ben, en niet zo slecht als hij daar.'

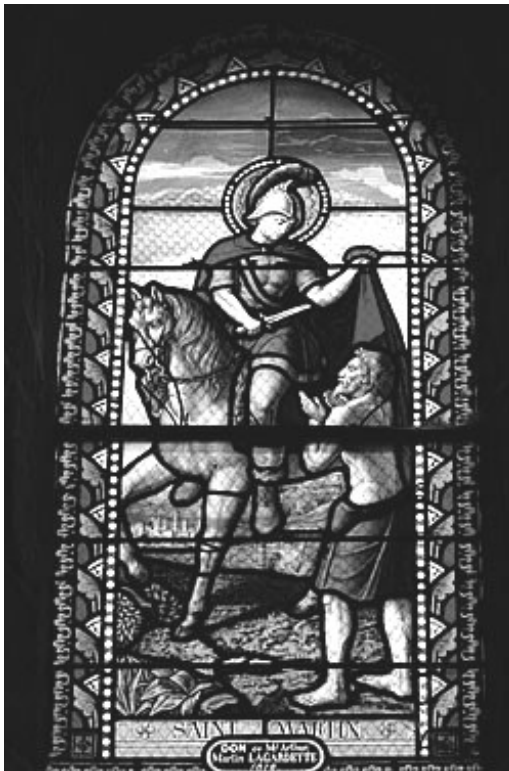
En weet u wat ik nu zo frappant vind? Die tollenaar, die wordt niet boos, die loopt niet stampvoetend de tempel uit, die zegt niet: 'Nou, als het zo mot, zoek het dan maar uit met al je vrome gedoe hier', nee, wat doet hij? Van berouw slaat hij zich op de borst en hij smeekt tot de HERE: 'O God, wees mij, zondaar, genadig!' Hij zoekt GóD! Het gaat hem om de HERE Zelf! En wat die Farizeeër dan doet, dat laat hij even buiten beschouwing. Dat is het eerste dat we meekrijgen, vanuit dit verhaal van Jezus. Zoek altijd God ZÉlf, ook al vallen mensen tegen, ook al raak

je teleurgesteld in wat mensen doen.

2. Als je boos bent vanwege huichelarij, vind je Jezus aan je zijde!

In de tweede plaats: merkt u uit dit verhaal hoe moeilijk Jezus Zélf het heeft met hypocrisie? Als wij er nu al niet tegen kunnen, schijnheiligheid, hoeveel te meer moet het Jezus Christus een doorn in Zijn oog zijn? Stel dat je op school probeert om t-shirts te verkopen voor een goed doel, voor een werkvakantie in Brazilië of zo, en je doet dat met tien mensen, en één van die tien draagt het geld niet af, maar koopt daar stiekem DVD's van. Als dat uitkomt, dan wil niemand meer t-shirts kopen! Wat moet dat voor God verschrikkelijk zijn, als Zijn eigen vertegenwoordigers op aarde er een puinhoop van maken!

Als u, of als jij boos bent over de schijnheiligheid van christenen, weet dan, dat je Jezus aan je zijde hebt! Hij staat dan niet tegenover je, nee, Hij staat náást je! Weet u wat Hij zegt tegen de hypocriete Farizeeërs, in Mattheüs 23: 27? Hij zegt dit: 'Wee jullie,

De heilige Martinus snijdt zijn jas door-midden en geeft de helft aan een bedelaar.

schriftgeleerden en farizeeën, huichelaars, jullie lijken op witgepleisterde graven, die er van buiten wel fraai uitzien, maar vol liggen met doodsbeenderen en andere onreinheden. Zo lijken ook jullie voor de mensen uiterlijk op rechtvaardigen, terwijl jullie innerlijk vol huichelarij en wetsverachting zijn.'

En ook dit verhaal, dat we gelezen hebben, is een aanklacht van Jezus tegen de schijnheiligheid. Als je je daarover opwindt, dan heb je Jezus Zelf aan je kant! Dat is twee.

3. Huichelarij onderstreept, wat de Bijbel zegt over zonde en over de noodzaak van redding door Jezus!

En dan het derde. En daarmee komen we ook weer bij een andere kant van de zaak. Als wij stuiten op schijnheiligheid, betekent dat dan dat de Bijbel niet klopt? Als blijkt dat er christenen zijn die 's zondags netjes in de kerk zitten, maar ondertussen vreselijke dingen uitvreten, betekent dat dan dat het Evangelie onzin is? Ik zou het willen omdraaien. Het feit dat zulke vreselijke dingen voorkomen, zelfs in de kerk, onderstreept alleen maar hoe waar het is, dat wij mensen zondaars zijn. Want wat is de kern van de bijbelse boodschap? De kern van het christelijk geloof is, dat wij allemaal, als mensen, zondaars zijn, en dat Jezus Christus op aarde gekomen is om ons, zondige mensen, te redden! Als wij allemaal beste brave burgers waren, dan had Jezus niet hoeven komen. Maar daar zit nu juist het probleem: die zonde zit heel diep, en telkens weer kom je daar pijnlijk achter, in het leven van anderen, én in je eigen leven.

De Farizeeër, die denkt dat hij zo goed is, heeft het niet begrepen. De tollenaar, die heeft het wél ontdekt: 'O God, wees mij, zondaar, genadig!' Wij zullen altijd blijven stuiten op zonde, bij anderen en bij onszelf, ook op de zonde van de schijnheiligheid.

En dan komt het erop aan om die zonde radicaal tegen te gaan. Het komt erop aan, dat je de strijd aangaat, tegen de schijnheiligheid in jezelf. En het komt er óók op aan, dat wij elkaar confronteren met de waarheid, hoe pijnlijk dat ook is. Wij zijn ook geroepen om elkaar, als het nodig is, een spiegel voor te houden, in liefde! Paulus brengt dat prachtig onder woorden in Galaten 6: 'Broeders en zusters, zelfs indien iemand op een overtreding betrapt wordt, helpen jullie, die geestelijk zijn, hem dan terecht in een geest van zachtmoedigheid, kijkend naar jezelf; je zou zelf óók weleens in verzoeking kunnen komen.'

Inderdaad, de Here Jezus is vreselijk boos als Hij stuit op schijnheiligheid. Maar ook voor huichelaars is er een weg terug. Als je eindelijk de schone schijn opgeeft, als huichelaar, en je gaat door de knieën, en je bidt: 'O God, wees mij, zondaar, genadig,' dan is er vergeving, zelfs voor een huichelaar.

Als wij stuiten op schijnheiligheid, dan onderstreept dat alleen maar hoe wáár het is, dat Evangelie, dat wij als mensen zondig zijn en Jezus nodig hebben! Dat is drie.

4. Kijk uit met het wijzen naar schijnheiligen, voor je het weet ben je het zelf...

Het vierde dat ik wil zeggen, dat is dit. Wat is de zonde van de Farizeeër? Dat is, dat hij wijst naar de tollenaar.

'Wat is hij slecht!' En zo kunnen wij op onze beurt weer wijzen naar alle Farizeeërs. Door je op te winden over de schijnheiligheid van anderen, is er zómaar de valkuil van de schijnheiligheid bij jezelf! Waarom ben je zo boos als christenen schijnheilig zijn? Is dat omdat je het écht erg vindt, en omdat je merkt dat zij de zaak van God besmeuren? Of wijs je vooral naar die anderen om er zelf beter uit te komen? Of om zelf buiten schot te blijven? 'Die kerk? Daar hoef ik ook niet meer naar toe! Want moet je eens kijken....!' Zo kun je je isoleren van de kerk, en zo kun je je ook isoleren van God. Maar daarmee loop je uiteindelijk wel Zijn zegen mis! Je kunt je van God afkeren om wat christenen doen, maar daarmee verspeel je ook de vreugde van het eeuwige leven. Die tollenaar, die laat zich niet weerhouden door de Farizeeër. Hij komt met zijn nederige gebed bij God, in de tempel, en wat staat er dan? 'Hij ging naar huis als iemand die rechtvaardig is in de ogen van God.' Tussen God en die tollenaar was het nu helemaal goed. Die tollenaar had Gods vrede ontvangen, Gods vreugde, hij had een nieuwe toekomst voor de boeg. Een schone lei, echt geweldig!

Laat de schijnheiligheid van christenen nooit een alibi zijn om je God van het lijf te houden! Want dan loop je ook Zijn zegen mis! Dat is vier.

5. Naast schijnheiligen zijn er ook schijn-heiligen!

En ten slotte het vijfde. Ja, inderdaad, er zijn schijnheiligen, helaas. Maar laten we niet vergeten dat het ook anders kan. God zij dank zijn er niet alleen schijnheiligen, maar ook schijn-heiligen. Weet u wat ik daarmee bedoel, schijn-heiligen? Dat heeft te maken met een verhaaltje dat ik eens heb gehoord. Een jongetje was met zijn vader in een grote, oude kerk, zo'n kathedraal, met prachtige, gebrandschilderde ramen. Zoals bijvoorbeeld in de Sint-Jan in Gouda. Hij vroeg aan zijn vader: 'Papa, wie zijn dat, die mensen op die ramen?' Zijn vader zei: 'Dat zijn heiligen.' Toen ze thuiskwamen, vroeg zijn moeder: 'En, was het mooi in de kerk?'

'Ja!' zei het jongetje, 'we hebben heiligen gezien.' 'O ja?' vroeg zijn moeder. 'Weet jij dan wat dat zijn, heiligen?'

'Ja!' zei het jongetje. 'Heiligen, dat zijn toch mensen, waar het licht doorheen schijnt?'

Begrijpt u? Je hebt schijnheiligen, maar je hebt ook schijn-heiligen, mensen waar het licht doorheen schijnt. Het licht van Gods liefde, van Zijn trouw. Laten we God er maar voor danken, dat er ook zulke mensen zijn. Natuurlijk, ook met hun fouten en gebreken, maar toch... Mensen zoals die tollenaar, die eerlijk worden voor God, en in nederigheid bidden: 'O God, wees mij, zondaar, genadig', en die dan anders gaan leven. Gericht op God, en gericht op de naaste, vanuit de liefde die de HERE geeft.

Laat u nooit afhouden van God, als u geconfronteerd wordt met schijnheiligheid van christenen! Maar blijf zelf trouw, en laat door u heen, door jou heen, Zijn licht schijnen! Want Zijn licht, zoveel is zeker, Zijn licht overwint!

Amen.